

Til Udenrigsministeriet

29. juli 2016

Hørings svar til Verden 2030 – Udkast Danmarks udviklingspolitiske og humanitære strategi

Danmarks Statistik har med stor interesse læst Verden 2030 - Udkast Danmarks udviklingspolitiske og humanitære strategi.

Danmarks Statistik har gennem mange år, og med store succes, indgået i forskellige myndighedssamarbejder i regi af EU og Verdensbanken.

Danmarks Statistik spiller i øjeblikket en aktiv rolle i forhold til operationalisering og monitorering af verdensmålene.

Strategiens fokus på myndighedssamarbejde og forankring i verdensmålene reflekterer dermed områder hvor Danmarks Statistik allerede er aktiv. Det er derfor naturligt, for os som institution, at kommentere på strategiudkastet.

Er der behov for en yderligere uddybning eller begrundelse af vores kommentarer, så står vi naturligt til rådighed for en dialog.

Med venlig hilsen

Jørgen Elmeskov

Rigsstatistikker

Hørings svar fra Danmarks Statistik til Verden 2030 - Danmarks udviklingspolitiske og humanitære strategi

Til Udenrigsministeriet

Danmarks Statistik har med stor interesse læst *Verden 2030 – Udkast til Danmarks udviklingspolitiske og humanitære strategi*. Det kan måske virke overraskende at vi, som den nationale statistikmyndighed, har kommentarer til Danmarks udviklingspolitiske og humanitære strategi. Arbejdet med operationalisering og monitorering af Verdensmålene (SDG's) og myndighedssamarbejde med andre landes statistikmyndigheder udgør imidlertid en væsentlig del af Danmarks Statistiks opgaver. Vi ønsker naturligvis, at dette arbejde flugter med den nationale politiske strategi.

- FN's verdensmål**   Strategiens udgangspunkt, i FN's verdensmål, kan kobles direkte til det arbejde Danmarks Statistik udfører. Dels i regi af FN's statistiske system¹ og dels til arbejdet med kapacitetsopbygning, som vi udfører i regi af EU, Verdensbanken og andre donorer.
- Verdensmål og statistik**   Monitoreringen af Verdensmålene har, ligesom de tidligere Millennium Development Goals, skabt et betydeligt behov for retvisende, uafhængig, og internationalt sammenlignelig statistik – denne gang dog for alle lande. Gennem deltagelse i Udenrigsministeriets koordinationsgruppe om SDG, IAEG & HLG støtter Danmarks Statistik arbejdet med operationalisering af verdensmålene og udviklingen af landenes evne til selv at monitorere målene. Danmarks Statistik undersøger pt. mulighederne for at indgå i kapacitetsopbygningsprojekter i Vietnam, Philippinerne og Ecuador. Projekterne skal tilsikre øget anvendelse af administrative datakilder og dermed skabe et bedre grundlag for SDG monitorering og styrke de nationale statistiksystemer. I forhold til SDG monitorering har administrative kilder til statistikdata den fordel, at de er billige, pålidelige og muliggør opdeling af data på fx køn og alder (i overensstemmelse med FN målsætningen om at "leave no one behind"). Herudover har Danmark ligesom de øvrige nordiske lande, en internationalt set, lang og udbygget tradition på dette område.
- Det bør være en officiel dansk prioritering at støtte arbejdet med at opbygge den statistiske kapacitet i udviklings- og transitionslande for at monitorere FN's verdensmål.
- Myndighedssamarbejde**   I regi af EU's Twinning program udfører Danmarks Statistik, og en række andre danske styrelser, allerede i dag et betydeligt myndighedssamarbejde i EU's nærområde (naboskabslandene og landene omkring Middelhavet - typisk lande omfattet af Det Arabiske Initiativ)². I regi af Verdensbanken udføres pt. et betydeligt samarbejde med det russiske statistikkontor Rosstat, med henblik på at sikre det statistiske grundlag for god regeringsførelse. Verdensbanken benytter sig af et Twinning instrument, i lighed med EU.

¹ Danmarks Statistik er medlem af high-level Group for Partnership, Coordination and Capacity Building for the 2020 Agenda for Sustainable development (HLG)

² Danmarks Statistik har i de seneste fem år arbejdet med EU's Twinning-projekter i Ukraine, Armenien, Jordan, Israel, Bosnien-Hercegovina, Kosovo og Makedonien

I vores internationale myndighedssamarbejde, oplever vi at andre landes udenrigsministerier, gennem ambassader og bistandsorganisationer, med succes støtter myndighedssamarbejdet og derigennem opnår betydelig politisk goodwill og indflydelse på opbygningen af offentlige infrastrukturer. Et arbejde der vel at mærke primært er finansieret af de internationale fora. Danmark bør derfor prioritere en lignende indsats. Tyskland, Italien og Østrig udnytter allerede med stor succes EU's Twinning instrument – også i lande der prioriteres af Danmark.

EU's Twinning-instrument er pt. forankret i UM's Sekretariat for Myndighedssamarbejde. Modaliteten for implementeringen af EU's Twinning-projekter har i et vist omfang ligheder med UM's vækstråd giverinitiativ, men Danmark kunne gøre mere for at fremme myndighedssamarbejdet. En officiel dansk prioritering af myndighedssamarbejde i regi af internationale fora som EU, Verdensbanken og andre bør indgå i strategien sammen med dansk støttede initiativer.

En officiel strategisk prioritering af myndighedssamarbejdet vil, uanset om det sker i et internationalt set up eller i et bilateralt dansk set up, gøre det lettere for danske myndigheder at indgå i arbejdet. Der er brug for dels en politisk prioritering og dels for økonomisk støtte til at bringe nye institutioner ind i arbejdet. I forhold til at vinde og implementere projekter er det ønskeligt med en aktiv politisk og økonomisk støtte fra Udenrigsministeriet og fra ambassaderne ude i landene. Danske myndigheder er kommet langt alene, men kunne komme endnu længere i et tættere samarbejde med Udenrigsministeriet, Danida og private aktører.

En prioritering af det statistiske arbejde

Danmarks Statistik finder, at strategien frem til 2030 bør prioritere statistik og den statistiske kapacitetsopbygning både generelt og i særdeleshed i de lande som Danmark prioriterer. Basal økonomisk og social statistik er nødvendig for at påvise vækst og for at vise om væksten er bæredygtig eller ej. Private investorer er afhængige af statistik for at kunne træffe investeringsbeslutninger. Den demokratiske kontrol med myndighederne kræver adgang til objektive fakta om fx sundhed, økonomi, ligestilling.

Adgangen til sammenlignelig, retvisende og uafhængig statistik er også en nødvendig forudsætning for at verdensmålene kan monitoreres og landene bevist kan arbejde hen imod opfyldelsen af verdensmålene.

De strategiske målsætninger i kapitel 6 *Vi vil fremme inklusiv bæredygtig vækst* og kapitel 7 *Vi vil fremme værdier - menneskerettigheder, demokrati, ligestilling* forudsætter adgang til statistik.

Nedenfor findes en række forslag til konkrete præciseringer og udvidelser af strategien. Forslagene vil styrke Danmarks muligheder for at bidrage til opfyldelse og monitorering af verdensmålene, til at styrke god regeringsførelse, samt medvirke til at opfylde Danmarks udenrigspolitiske mål.

Kapitel 3.2 Danske aktører i en samfunds- og helhedsorienteret tilgang til udvikling

Konkret forslag Afsnit 6 "Det nyligt etableret myndighedssamarbejde.....": Efter afsnittet tilføjes: *Det prioriteres at danske myndigheder aktivt udnytter mulighederne for myndighedssamarbejde i regi af EU (fx Twinning instrumentet), Verdensbanken og andre internationale organisationer.*

En sådan tilføjelse vil styrke og anerkende det arbejde der allerede udføres, og udnytte de ligheder der er mellem det internationalt finansierede myndighedssamarbejde og det danske vækstråd giverinitiativ.

Kapitel 3.3 EU en global kraft for vækst og udvikling

Kapitlet bør suppleres med en omtale og en prioritering af det arbejde, som danske myndigheder og virksomheder udfører gennem EU's forskellige kapacitetsopbygningsprogrammer. Først og fremmest gennem et øget fokus på anvendelse af EU's Twinning instrument. Men også gennem aktiv støtte til at danske myndigheder og private virksomheder, gerne i samarbejde med hinanden, byder på de mange udviklings- og kapacitetsopbygnings programmer, der finansieres gennem EU, Verdensbanken mv.

EU's udviklings- og bistandsarbejde inddrager i høj grad kommercielle aktører. Ofte samarbejder virksomheder og myndigheder om løsningen af disse kapacitetsopbygningsopgaver, da en række af de nødvendige kompetencer kun findes i offentligt regi. UM bør arbejde for at styrke dette samspil mellem danske offentlige og private aktører i løsningen af opgaver relateret til EU's udviklingspolitik. Hermed opnås en række af de samme mål som prioriteres i kapitel 3.2, men finansieret gennem EU.

Konkret forslag: Danmarks Statistik vil forslå, at der i kapitel 3.3 indsættes en formulering lignende: *"Det er en prioritet, at danske myndigheder, virksomheder og organisationer bidrager aktivt til EU's udviklingsarbejde. Bidraget kan fx ske som myndighedssamarbejde (fx Twinning-instrumentet), bud på andre EU-finansieret kapacitetsopbygningsopgaver eller som et offentligt-privat samspil omkring løsning af faglige opgaver og systemeksport."*

Kapitel 3.4 Det multilaterale samarbejde

Verdensbanken og de regionale udviklingsbanker finansierer og koordinerer ofte kapacitetsopbygningsprojekter, hvor danske virksomheder og myndigheder kan byde ind med kompetencer og herigennem styrke danske interesser. Strategien bør prioritere at danske myndigheder og virksomheder, gerne i partnerskab, udnytter disse muligheder. Samtidig bør UM yde den nødvendige initiale støtte til at løbe sådan aktiviteter i gang.

Vi værdsætter prioritering af et aktivt partnerskab med de FN organisationer, der i deres mandat har danske interesse- og værdimæssige mærkesager. Det er dog vigtigt at danske myndigheder tilsikres de nødvendige ressourcer her til.

Konkret forslag: Vi vil derfor forslå at der i afsnit 3 "Danmark vil prioritere et aktivt partnerskab med de FN-organisationer.", tilføjes følgende formuleringer:
"Det prioriteres at danske myndigheder spiller en aktiv rolle i FN-systemet specielt omkring implementering og monitorering af verdensmålene"

"Udenrigsministeriet sikrer gennem supplerende finansiering danske myndigheders muligheder for at udføre opgaver i regi af FN systemet, Verdensbanken, og de regionale udviklingsbanker"

Kapitel 6.3 Myndighedssamarbejde og forskning

Som nævnt under kapitel 3.3 *EU en global kraft for vækst og udvikling*, så udfører en række danske myndigheder allerede i dag myndighedssamarbejde finansieret gennem EU. Arbejdet sker ofte i lande der er prioriterede i dansk udenrigspolitik. Der findes derfor allerede en betydelig og dokumenteret kompetence i myndighedssamarbejde, man kan bygge videre på. Dette arbejde bør udbygges og styrkes. Specielt finder vi det vigtigt, at samspillet mellem myndigheder og private aktører styrkes. Dette samspil giver muligheder for systemeksport. Specielt gode er chancerne for at styrke samarbejdet med de transitions økonomier, vi allerede har erfaring med fx Ukraine. Ikke bare gennem stimulering af bæredygtig vækst – men ved styrkelse af "good governance" fx gennem overførsel af elementer fra dansk forvaltningskultur.

For at udnytte potentialet i myndighedssamarbejde er det nødvendigt, at UM tager et aktivt, praktisk og økonomisk ansvar for at initiere nye samarbejder og støtte de myndigheder, der allerede er i gang. Vi vil derfor forslå følgende tilføjelse, i slutningen af kapitlet:

Konkret forslag: *"Udenrigsministeriet, DANIDA og ambassaderne undersøger løbende hvordan danske myndigheder kan indgå i nye myndighedssamarbejder og yder den nødvendige støtte til forundersøgelser og implementering. Målet er at etablere yderligere samarbejder inspireret af twinning modellen og vækstråd giver initiativet."*

Danmarks Statistik finder, at myndighedssamarbejde og forskningsmiljøer ofte kan supplere hinanden fx i forhold til sundhed, fødevarer sikkerhed, fattigdomsmålning, bæredygtighed og klima. Når der er overlap mellem forskningsmiljøer og myndigheders kompetencer bør dette overlap udnyttes. Vi vil derfor foreslå følgende tilføjelse, som et sidste afsnit der binder de to afsnit sammen:

Konkret forslag: *"Myndigheder og forskningsmiljøer har forskellige styrker. Når myndigheder, forskningsmiljøer og private aktører arbejder sammen opstår nye muligheder og løsninger. Samspillet mellem myndigheder, forskningsinstitutioner og private aktører prioriteres og udnyttes til at skabe ny viden og bæredygtige løsninger."*

Kapitel 6.5 Mobilisering af udviklingslandenes egne, nationale ressourcer – SKAT

Tanken om mobilisering af udviklingslandenes egne ressourcer kan udvides til en række andre områder, hvor danske myndigheder kan bidrage. Når fokus er den sociale kontrakt mellem myndigheder og borgere vil emner som finanstilsyn, menneskerettigheder, ombudsmandsinstitutioner men også troværdig statistik kunne bringes i spil.

Konkret forslag: Da mange andre myndigheder end SKAT kan bidrage til at styrke de nationale ressourcer og dermed fremme god regeringsførelse vil vi forslå at der tilføjes følgende formulering: *”Udenrigsministeriet, DANIDA og ambassaderne undersøger løbende hvordan danske myndigheder og interesseorganisationers kompetencer kan bringes i spil i forhold til opbygning af administrative systemer med henblik på at sikre god regeringsførelse og bæredygtig vækst”.*

Afsnit 8.1 Fokus på resultater

I forhold til monitorering af FN's verdensmål og den demokratiske kontrol i udviklings- og transitionsøkonomierne er det vigtigt at give borgere, interesseorganisationer, virksomheder og investorer mulighed for at træffe beslutninger baseret på aktuel faktisk viden.

Konkret forslag: Afsnit 3 *”Realisme og risikovillighed.....”* I midten af afsnittet begyndende med *”Vi vil arbejde for resultater, som kan både dokumenteres og kommunikeres, og som består lang tid efter, at vores støtte er ophørt ”.*
Danmarks Statistik vil foreslå, at man herefter tilføjer følgende sætning: *” Vi vil prioritere adgangen til uvildig og sammenlignelig statistik, der dokumenterer samfundsudviklingen i landene, sådan at virksomheder og borgere kan træffe informerede beslutninger og udøve demokratisk kontrol.”.*